Sygn. akt **OS 4/21**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie

z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: r.pr. Artur Warych

Sędziowie: r.pr. Arkadiusz Wagner - sprawozdawca

r.pr. Tomasz Marzec

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...)r. sprawy ze skargi (...) na postępowanie radcy prawnego (...)na skutek odwołania z dnia (...) r. - wniesionego w dniu (...)r. - od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...)r., sygn. akt RD-(...)o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec braku znamion przewinienia dyscyplinarnego

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 75 ze zm.) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...)r., sygn. akt RD-(...)o odmowie wszczęcia dochodzenia z uwagi na niepopełnienie przewinienia dyscyplinarnego.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……

Artur Warych Arkadiusz Wagner Tomasz Marzec

Uzasadnienie

W dniu (...)r. (data wpływu) do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęło odwołanie p. (...)od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...)r. sygn. akt RD (...)o odmowie wszczęcia dochodzenia. Odwołujący (...)zaskarża przywołane powyżej postanowienie i wnosi o ponowne zbadanie sprawy.

Rozpoznając sprawę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ustalił, co następuje:

W dniu (...)r. do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęło zawiadomienie nadesłane przez (...)w związku z nieprawidłowym postępowaniem radcy prawnego (...).

Z treści zawiadomienia wynika, że radca prawny (...)działając jako reprezentant powoda (...)w sprawie sygn. akt (...)prowadzonej przed Sądem Rejonowym w (...), gdzie Odwołujący jest pozwanym naruszył Kodeks Etyki Radcy Prawnego, w szczególności art. 38 ust. 1, ust. 5, ust. 6 i ust. 7 ze wskazaniem na sposób prowadzenia sprawy przez radcę prawnego, co dotyczy pism procesowych z dnia (...)r., (...)r., (...)r. oraz (...)r., tj.: używanego słownictwa (nazywanie osób z otoczenia Odwołującego, np. że to Odwołującego „kumpel”,; nazywanie wielu osób „rzekomymi” mające na celu umniejszenie ich rangi; pisanie o Odwołującym, że coś przytacza „z uporem maniaka”, pisanie o absurdalności i kuriozalności wniosków Odwołującego) oraz działania zmierzające do zaostrzenia konfliktu, co w ocenie Odwołującego jest karygodne. Odwołujący wskazał szczególnie na pismo procesowe powoda z dnia (...)r. oraz z dnia (...)r. podpisane przez radcę prawnego (...)w sprawie sygn. akt (...). W ocenie Odwołującego radca prawny „przeinacza” w ww. pismach fakty, używa słownictwa podwórkowego oraz przytacza sprawy niemające związku ze sprawą o sygn. akt (...). W skardze podniesiono, że radca prawny (...)dołącza do sprawy dane szefa, u którego Odwołujący pracuje, m. in. ile posiada on sklepów; przesyła zdjęcia drugiego psa Odwołującego do Sądu (pismo z dnia (...)r.); przesyła informacje, że Odwołujący jest w rejestrze dłużników w zakresie sprawy zakończonej porozumieniem, która nie ma związku ze sprawą sygn. akt (...). W ocenie Odwołującego radca prawny (...)zaczyna wchodzić w

prywatną sferę życia Odwołującego. W dalszej korespondencji do sprawy RD (...)Odwołujący przesłał pismo z dnia (...)r. – odpowiedź na pozew w innej sprawie sygn. akt (...)prowadzonej przed Sądem Rejonowym w (...)z powództwa Odwołującego przeciwko (...), gdzie radca prawny (...) jest pełnomocnikiem procesowym pozwanego, w sprawie niezwiązanej ze sprawą, której dotyczy skarga wskazując, że w ocenie Odwołującego język i styl pisma pozostawia wiele do życzenia. Odwołujący wniósł o interwencję i przekazanie odpowiedzi w sprawie skargi.

Pismem z dnia (...)r. Rzecznik Dyscyplinarny zwrócił się do radcy prawnego (...)o pisemne ustosunkowanie się do zawiadomienia, a także przedłożenie stosownych dokumentów.

W odpowiedzi na skargę radca prawny (...)pismami z dnia (...)r., (...)r., (...) r. złożył pisemne wyjaśnienia wraz z dokumentami na potwierdzenie swojego stanowiska. W treści wyżej wymienionych pism radca prawny stwierdził, że zawarte w skardze p. (...) zarzuty są nieuzasadnione. Odnosząc się do poszczególnych zarzutów zawartych w skardze wyjaśnił co następuje. Stawiając zarzut dotyczący słownictwa używanego w składanych w toku postępowania pismach procesowych, jak wskazał radca prawny (...), w skardze przemilcza się kontekst całej wypowiedzi stanowiącej pewne odzwierciedlenie wyjaśnień informacyjnych Odwołującego złożonych na rozprawie w dniu (...)r. W ocenie radcy prawnego w użyciu słowa „kumpel" nie ma nic niestosownego, w szczególności w kontekście jego potocznego znaczenia wynikającego ze Słownika Języka Polskiego PWN, gdzie oznacza ono „dobrego kolegę", przez co nie jest w żaden sposób obraźliwe. Ponadto, użycie określenia „kumpel" w tym przypadku było zgodne ze stanem faktycznym, jako że dotyczyło osoby z grona znajomych Odwołującego. Zarzuty odnośnie użycia słowa „kumpel" radca prawny (...)uznał za nieuzasadnione i niezrozumiałe, jako że pojęcie to prawidłowo oddaje relacje Odwołującego z osobą, co do której go użyto. W ocenie radcy prawnego użycie w pismach procesowych słów „rzekomy", „absurdalnych", „kuriozalnych" nie stanowi naruszenia zasad etyki oraz przekroczenia granic wolności słowa przysługującej radcy prawnemu. Odnośnie słowa „rzekomy" radca prawny (...) wskazał, że Odwołujący w odpowiedzi na pozew wniósł o dopuszczenie dowodu z nagrania z monitoringu, którego jednak do dnia sporządzenia wyjaśnień nie dołączył. Wobec czego użycie słowa „rzekomy" co do tego nagrania jest w pełni uzasadnione. Odnośnie użycia słów „kuriozalny" i „absurdalny" w odniesieniu do wniosków i twierdzeń Odwołującego w toku procesu z uwagi na ich potocznie przyjęte

znaczenie nie stanowi nadużycia wolności słowa przysługującej radcy prawnemu, jak i nie są to słowa obraźliwe czy wulgarne, natomiast często są spotykane w oficjalnych pismach. Wobec czego zarzuty w tym zakresie radca prawny (...)ocenił jako niezasadne. Odnośnie pojęcia „z uporem maniaka" wskazano w kontekście działań Odwołującego opisanych w pisemnych wyjaśnieniach radcy prawnego oraz wynikających z akt sprawy (...), że jego użycie jest adekwatne i uzasadnione rzeczową potrzebą. Ponadto, radca prawny podniósł, że fraza taka nie jest obraźliwa, stanowiąc wyrażenie potoczne, które oznacza m. in. „nie bacząc na okoliczności czy przeszkody", „uparcie", „uporczywie", „usilnie", „na okrągło". Radca prawny kategorycznie zaprzeczył zarzutowi co do podejmowanych przez niego działań zmierzających do zaostrzenia konfliktu, wskazując brak sprecyzowania, na czym działania te miałyby polegać. Radca prawny stwierdził, że składanie do akt sprawy pism procesowych oraz prezentowanie i bronienie stanowiska klienta nie można traktować w kategoriach zaostrzenia konfliktu, a jako uprawnienie i obowiązek pełnomocnika procesowego. W zakresie zarzutu „przeinaczania faktów" oraz tendencyjności w prowadzeniu sprawy radca prawny (...)stwierdził jego kuriozalność i absurdalność z uwagi, iż strona ma prawo przytaczać w toku postępowania twierdzenia faktyczne uznane przez nią za zasadne, a organem uprawnionym do badania ich prawdziwości jest Sąd, przed którym sprawa się toczy, zaś obowiązkiem pełnomocnika jest reprezentowanie i forsowanie interesów klienta. Ponadto, radca prawny wskazał, że zarzut ten nie ma pokrycia w faktach, a Odwołujący w żaden sposób nie potrafił tego wykazać. W wyjaśnieniach podniesiono, że radca prawny opiera się na informacjach uzyskanych od klienta, za których prawdziwość radca prawny nie ponosi odpowiedzialności, ponadto fakty przytaczane przez stronę reprezentowaną przez radcę prawnego (...)znajdują potwierdzenie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie sygn. akt (...). Zarzut o dołączaniu do sprawy danych szefa Odwołującego, u którego on pracuje radca prawny (...)ocenił jako nieuzasadniony z uwagi, że działanie takie służyło wykazaniu niewiarygodności twierdzeń Odwołującego oraz było oparte o informacje publicznie dostępne na portalu społecznościowym Facebook oraz na stronie internetowej Sieci Sklepów (...),jak i w jawnym rejestrze przedsiębiorców (CEiDG). W ocenie radcy prawnego poruszenie tych kwestii w pismach procesowych było uzasadnione rzeczową potrzebą prezentowania stanowiska klienta oraz wykazania niewiarygodności twierdzeń Odwołującego w ramach prowadzenia sprawy. Radca prawny podniósł ponadto, że w żadnym z jego pism procesowych nie padły „dane szefa" Odwołującego, zaś to sam Odwołujący te dane ujawnił w piśmie procesowym z dnia (...)r. W kwestii zarzutu przesyłania zdjęć drugiego psa Odwołującego radca prawny stwierdził, że jest on nieuzasadniony i

niezrozumiały z uwagi na pominięcie kontekstu w jakim zostało to zdjęcie przesłane, czyli wykazania określonych twierdzeń mających znaczenie w sprawie, a konkretnie jako dowód na okoliczność nienależytego sprawowania przez Odwołującego nadzoru nad posiadanymi zwierzętami. W ocenie radcy prawnego (...)powyższe było uzasadnione rzeczową potrzebą i nie stanowiło żadnego wkraczania w prywatną sferę życia w szczególności, jeśli taka prywatna sfera życia jest zamieszczana przez Odwołującego w Internecie. Odnośnie zarzutu przesłania do Sądu informacji, że Odwołujący figuruje w rejestrze dłużników radca prawny (...)stwierdził bezzasadność, jako że podniesienie tej okoliczności było uzasadnione rzeczową potrzebą udowodnienia określonych twierdzeń klienta, wskazując z czego ta uzasadniona potrzeba wynikła w ramach prowadzonej sprawy. Przedłożenie jako dowodu dokumentu – oferty sprzedaży wierzytelności w stosunku do Odwołującego na potwierdzenie stanowiska w sprawie było uzasadnione z uwagi na konieczność ukształtowania prawidłowej oceny przez Sąd wiarygodności zeznań Odwołującego oraz całokształtu jego postawy prezentowanej w toku postępowania. Ponadto, była to informacja zamieszczona w Internecie, przez co dostępna dla każdego. W wyjaśnieniach podniesiono, że lektura pism procesowych Odwołującego prowadzi do wniosku, że on sam nie przebiera w słowach i środkach, atakując personalnie klienta radcy prawnego, samego radcę prawnego (...)oraz zgłaszanych przez niego świadków. Radca prawny podniósł, że skarga jest nakierowana wyłącznie na rewanż za to, że sprawa nie toczy się po myśli Odwołującego, przedstawiając argumentację w tym zakresie. Reasumując, radca prawny (...)uznał skargę za nieuzasadnioną wnosząc o wydanie postanowienia w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia.

W dniu (...)r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia.

W dniu (...)r. (data wpływu) do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęło odwołanie p. (...)od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...)r. sygn. akt RD (...)o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Po rozpatrzeniu odwołania Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie podziela pogląd Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie.

Po wnikliwej analizie prawnej treści art. 64 ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którym: „Radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych", należy uznać, iż zachowanie radcy prawnego należy analizować pod kątem sprzeczności z prawem, zasadami etyki i godnością zawodu.

W przedmiotowej sprawie w świetle całokształtu okoliczności ujętych w pismach procesowych sporządzonych przez radcę prawnego w sprawie (...)oraz pisemnych wyjaśnień radcy prawnego złożonych w sprawie RD – (...)brak jest podstaw do przyjęcia, że doszło do naruszenia podstaw prawnych wskazanych w postanowieniu Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...)r., co stanowi o niezasadności odwołania oraz samej skargi. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie stoi na stanowisku, że przyjęta przez pełnomocnika procesowego na potrzeby prowadzenia sprawy taktyka nie podlega ocenie organów dyscyplinarnych, stanowiąc uprawnienie radcy prawnego, który ma prawo przedstawiać – w imieniu i w interesie reprezentowanej strony stanowisko, działając we właściwy dla interesów Mocodawcy sposób. Działania podejmowanie podczas prowadzenia sprawy, w szczególności polegające na przedstawianiu okoliczności faktycznych i dowodów na potwierdzenie stanowiska Mocodawcy, jak i na stosowaniu opracowanej taktyki procesowej jest obowiązkiem radcy prawnego, jako pełnomocnika procesowego. Zgodnie z przepisami prawa radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Wykonując czynności zawodowe, w szczególności sporządzając określone pisma w imieniu mandanta, *radca prawny może w sposób swobodny dobierać formę wypowiedzi, byleby nie przekraczać granic wyznaczonych w przepisach regulujących sposób wykonywania zawodu.* Tym samym *wypowiedzi radcy prawnego zawarte w pismach formułowanych w imieniu mandanta nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej, jeżeli pozostają w granicach prawa i rzeczowej potrzeby ocenianej w kontekście całokształtu sprawy, w której czynność ta była podejmowana* (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 17 maja 2017 r., SDI 12/17). Przesłanki przekroczenia granic „rzeczowej potrzeby" nie można - co do zasady – oceniać *in abstracto*, bez odniesienia do realiów konkretnej sprawy. Ocena zaś tej przesłanki jest konieczna, bowiem tylko w wypadku przekroczenia granic rzeczowej potrzeby, określona wypowiedź sformułowana w piśmie sporządzonym przez radcę prawnego w imieniu Mandanta może stanowić przedmiot oceny w perspektywie naruszenia określonych zasad

zawartych w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego. *Sama niezgodność takiej wypowiedzi z Kodeksem Etyki Radcy Prawnego, o ile nie narusza prawa i nie wykracza poza granice „rzeczowej potrzeby" w rozumieniu art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych nie może stanowić podstawy przypisania odpowiedzialności dyscyplinarnej*. Formułując wypowiedzi w ramach wykonywania czynności zawodowych radca prawny korzysta bowiem z ustawowej ochrony wolności słowa zagwarantowanej mu na mocy wspomnianego przepisu (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 27 września 2012 r., SDI 24/12). Regulacja w zakresie wolności słowa i pisma ma na celu zapewnienie swobody wykonywania zawodu przez radcę prawnego, który reprezentując swojego Mandanta w tracie procesu *nie może powstrzymywać się od rzeczowej krytyki poczynań drugiej strony, gdy jest to uzasadnione interesem procesowym* (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 28 stycznia 2016 r., SDI 60/15).

Odnośnie zarzutów co do podejmowania przez radcę działań zmierzających do zaostrzenia konfliktu zgodzić się należy, że Odwołujący nie sprecyzował oraz w żaden sposób nie wykazał na czym działania te miałyby polegać.

W tym miejscu Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie nadmienia, że Odwołujący w odwołaniu z dnia (...)r. nie sprecyzował żadnych zarzutów, a wniósł jedynie o „*ponowne zbadanie sprawy*", co istotne nie stawił się także na rozprawę, która miała miejsce w dniu (...)r. i o której został prawidłowo powiadomiony. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na treść art. 117 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Postępowania Karnego zgodnie, z którym „*czynności nie przeprowadza się, jeżeli osoba uprawniona nie stawiła się, a brak dowodu, że została o niej powiadomiona, oraz jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że niestawiennictwo wynikło z powodu przeszkód żywiołowych lub innych wyjątkowych przyczyn, a także wtedy, gdy osoba ta usprawiedliwiła należycie niestawiennictwo i wnosi o nieprzeprowadzanie czynności bez jej obecności, chyba że ustawa stanowi inaczej*". W niniejszej sprawie nie zaszła w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie żadna z przesłanek skutkujących odroczeniem terminu rozprawy, co skutkowało odbyciem się rozprawy i wydaniem przywołanego powyżej postanowienia.

Marginalnie wypada skonstatować, iż co prawda Odwołujący nie miał obowiązku stawić się na terminie rozprawy, jednakże jego obecność mogła skutkować przedstawianiem i sformułowaniem zarzutów, które w przedmiotowym odwołaniu nie zostały w żaden sposób wyartykułowane.

Zebrany materiał dowodowy pozwala stwierdzić, że nie doszło do naruszenia przez radcę prawnego (...)art. 6 oraz art. 38 ust. 1, ust. 5, ust 6 i ust. 7 Kodeksu Etyki Radcy

Prawnego, tym samym nie można stwierdzić, iż radca prawny (...)popełnił przewinienia dyscyplinarne określone ww. przepisach.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie mając na uwadze przedstawiony stan sprawy uznał postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...)r. sygn. akt RD (...)o odmowie wszczęcia dochodzenia za prawidłowe i orzekł jak na wstępie.

POUCZENIE:

Zgodnie z art. 426 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 534) w związku z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 75) **postanowienie jest prawomocne i od niniejszego postanowienia nie służy prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.**

Przewodniczący: Członkowie:

…… …….. ……

Artur Warych Arkadiusz Wagner Tomasz Marzec